

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/68

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2016/9302
Karar No. 2018/17806
Tarihi: 09.10.2018

● ARA DİNLENMESİ

ÖZETİ: Ara dinlenme 4857 sayılı İş Kanununun 68 inci maddesinde düzenlenmiştir. Anılan hükümde ara dinlenme süresi, günlük ... süresine göre kademeli bir şekilde belirlenmiştir. Buna göre dört saat veya daha kısa süreli günlük çalışmalarda ara dinlenmesi en az onbeş dakika, dört saatten fazla ve yedibuçuk saatten az çalışmalar için en az yarım saat ve günlük yedibuçuk saati aşan çalışmalar bakımından ise en az bir saat ara dinlenmesi verilmelidir. Uygulamada yedibuçuk saatlik ... süresinin çok fazla aşıldığı günlük ... sürelerine de rastlanılmaktadır. İş Kanununun 63 üncü maddesi hükmüne göre, günlük ... süresi onbir saati aşamayacağından, 68 inci maddenin belirlediği yedibuçuk saati aşan çalışmalar yönünden en az bir saatlik ara dinlenmesi süresinin, günlük en çok onbir saate kadar olan çalışmalarla ilgili olduğu kabul edilmelidir. Başka bir anlatımla günde onbir saate kadar olan (on bir saat dahil) çalışmalar için ara dinlenmesi en az bir saat, onbir saatten fazla çalışmalarda ise en az birbuçuk saat olarak verilmelidir.

DAVA: Taraflar arasında görülen davanın yapılan yargılaması sonunda; ilamda yazılı nedenlerle gerçekleşen miktarın faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine ilişkin hükmün süresi içinde temyizen incelenmesi davalılar avukatlarınca istenilmesi, davalı ...'ın avukatı tarafından duruşma talep edilmesi üzerine dosya incelenerek işin duruşmaya tabi olduğu anlaşılmış ve duruşma için

09/10/2018 Salı günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmişti. Duruşma günü davalı ... adına Avukat ... geldi. Diğer davalı ... ve karşı taraf adına kimse gelmedi. Duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatın sözlü açıklaması dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor sunuldu, dosya incelendi gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili; müvekkilinin, davalılara ait ... plakalı hatlı minibüste 01.06.1988-13.04.2012 tarihleri arasında çalıştığını, iş akdinin haklı bir neden olmaksızın feshedildiğini davacının haftanın her günü 06.00-01.00 arasında çalıştığını, günlük 200 TL yevmiye aldığını, yıllık izinlerini kullanmadığını, dini ve resmi bayramlarda çalıştığını, ... ve ... ücretlerinin ödenmediğini ileri sürerek; işçilik alacaklarının tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

B) Davalılar Cevaplarında Özetle:

Davalı ... vekili; davacının çalıştığı hatlı minibüsün davacının babası olan diğer davalı ile 1986 yılında birlikte satın aldığını, minibüsün ruhsatının davalılar adına % 50 olarak tescil edildiğini, davalının 5263 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu kapsamında esnaf ve sanatkar olduğu bu sebeple iş hükümlerinin uygulanamayacağını, mahkemenin görevsiz olduğunu, davacının talep ettiği alacakların zamanaşımına uğradığını, davacı ile davalı arasında işçi işveren ilişkisi bulunmadığı savunarak; davanın reddine karar verilmesini istemiştir. Davalı ... vekili; davacı ile davalının baba oğul olduğunu, aralarında İş Kanunu anlamında hizmet akdi ilişkisi bulunmadığını, ticari minibüsün yarısının müvekkiline diğer yarısının diğer davalı ...'a ait olduğunu, minibüsü bir gün ...'ın kullandığını, davacı ile davalı arasındaki ilişkinin hasılat kirası ilişkisi olduğunu, minibüs ücretlerine zam geldiğinde günlük kiranın artırıldığını, davacının taleplerinin zamanaşımına uğradığını savunmuştur.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, kısmen kabulüne karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Karar süresinde davalılar tarafından temyiz edilmiştir.

E) Gerekçe:

1- Dosyadaki yazılara, delillerin taktirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davalıların aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2- Mahkemece, davacının 1 gün çalışıp 1 gün dinlendiği ve çalıştığı günde, günlük 80 TL ücret aldığı kabul edilmiştir.

Davacının 1 gün çalışıp, 1 gün dinlendiği yönündeki ilk derece mahkemesinin tespiti dosya içeriğine uygun olmakla birlikte, günlük ücret miktarı kabulü hatalıdır.

Dosya içerisindeki bilgi ve belgeler ile tanık anlatımları ve özellikle...Nolu ... İli ... İlçesi Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi yazısı birlikte değerlendirildiğinde, davacının çalıştığı günlerde, günlük 40 TL ücret aldığı anlaşılmaktadır. Alacakları, bu ücret miktarına göre hesaplanıp hüküm altına alınmalıdır.

3- İşçiye, işyerinde çalıştığı sırada ara dinlenmesi verilip verilmediği ve süresi konularında taraflar arasında uyuşmazlık bulunmaktadır.

İşçinin günlük iş süresi içinde kesintisiz olarak hiç ara vermeden çalışması beklenemez. Gün içinde işçinin yemek, çay, sigara gibi ihtiyaçlar sebebiyle ya da dinlenmek için belli bir zamana ihtiyacı vardır.

Ara dinlenme 4857 sayılı İş Kanununun 68 inci maddesinde düzenlenmiştir. Anılan hükümde ara dinlenme süresi, günlük ... süresine göre kademeli bir şekilde belirlenmiştir. Buna göre dört saat veya daha kısa süreli günlük çalışmalarda ara dinlenmesi en az onbeş dakika, dört saatten fazla ve yedibuçuk saatten az çalışmalar için en az yarım saat ve günlük yedibuçuk saati aşan çalışmalar bakımından ise en az bir saat ara dinlenmesi verilmelidir. Uygulamada yedibuçuk saatlik ... süresinin çok fazla aşıldığı günlük ... sürelerine de rastlanılmaktadır. İş Kanununun 63 üncü maddesi hükmüne göre, günlük ... süresi onbir saati aşamayacağından, 68 inci maddenin belirlediği yedibuçuk saati aşan çalışmalar yönünden en az bir saatlik ara dinlenmesi süresinin, günlük en çok onbir saate kadar olan çalışmalarla ilgili olduğu kabul edilmelidir. Başka bir anlatımla günde onbir saate kadar olan (on bir saat dahil) çalışmalar için ara dinlenmesi en az bir saat, onbir saatten fazla çalışmalarda ise en az birbuçuk saat olarak verilmelidir.

Somut uyuşmazlıkta; hükme esas bilirkişi raporu incelendiğinde, davacının günlük 17 saat çalışmasında 1,5 saat ara dinlenme süresi düşülerek, fazla ... ücreti alacağıın hesaplandığı anlaşılmıştır.

Yukarıdaki ilkeler uyarınca, günlük ... süresinden 2 saat ara dinlenme süresi düşülmesi gerekirken, yazılı şekilde hesaplama yapılan bilirkişi raporuna itibar edilerek alacağın hüküm altına alınması da hatalıdır.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, davalı ... yararına takdir edilen 1.630.00 TL. duruşma avukatlık parasının karşı tarafa yükletilmesine, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 09/10/2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.